

Tot seguint en la seva línia de recuperació documental del nostre país, la Fundació Noguera ha publicat també el manual del notari Pere Pau Solanelles, d'Igualada, dels anys 1475 a 1479. Una edició en dos volums a cura de Miquel Torras, que també en fa una detallada introducció; el document notarial es troba en l'Arxiu Històric Comarcal de la ciutat d'Igualada mateixa.

1. Barcelona, Fundació Noguera, 2004, col·lecció «Acta Notariorum Cataloniae», 13 i 14, 857 p.

Torras ens presenta l'arxiu igualadí, tot remarcant la seva riquesa documental. A continuació ens refereix els inicis de l'escripció a Igualada, que es remunten a 1189, i que pertanyen al monestir de Sant Cugat del Vallès. El 1234 el monestir cedeix la meitat del seu domini al rei Jaume I, i des d'aleshores el servei de notaria també és compartit (el monestir nomena el notari i el monarca ho sanciona). Tot seguit l'autor ens descriu també la ciutat al segle XV, superada la crisi causada per la pesta de mitjan segle XIV i després de la guerra civil contra Joan II, i fixa així el moment històric en què està datat el manual que es publica.

També se'ns descriu el manual en qüestió (erròniament atribuït a Joan Almany), que d'altra part conté una sèrie d'actes de Solanelles mateix. I s'exposen els criteris de transcripció que s'han seguit, puntuant el text i desenvolupant les abreviatures, a més d'altres extrems i correccions realitzades per a facilitar la comprensió dels documents escrits en llatí.

Després ja ve la transcripció dels documents del manual, per bé que el primer que figura és de 1419 i el cinquè de 1375; però pròpiament s'inicia amb un document de 9 de maig de 1475 (el segon), i encara se n'afegeixen d'altres de 1484, dos sense data del mateix segle, un de 1519 i un últim de 1534. En total són 769 documents de contingut divers, transcrits amb una breu regesta inicial; i al final, l'edició acaba amb un índex onomàstic extens.

Miquel Torras presenta un treball acurat, minuciós, resultat d'una tasca sense dubte llarga i pacient, de gran vàlua i de considerable interès per als historiadors en general i per als historiadors del dret en particular, que ens permet conèixer amb més detall la Igualada d'aquell moment històric del darrer quart del segle XV.

Josep Serrano Daura
Universitat Internacional de Catalunya